

Аналіз впливу
проекту постанови Правління Національного банку України “Про
внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного
банку України з питань врегулювання діяльності у сфері страхування”

I. Основні критерії, за якими буде оцінюватись ефективність результатів правового врегулювання питання.

Вимоги проекту постанови Правління Національного банку України “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України з питань врегулювання діяльності у сфері страхування” (далі – проект акта) поширюватимуться на страховиків, а також осіб, що здійснюють актуарну діяльність у сфері страхування. Проект акта врегульовуватиме низку питань, пов’язаних із розрахунком технічних резервів страховика, а також уточнень щодо порядку підтвердження документів, які надає страховик при виході з ринку, та врахування досвіду актуарних розрахунків для працівників фізичних осіб-підприємців.

Критеріями, за якими буде оцінюватись акт, є кількість суб’єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватимуться вимоги акта.

Вимоги акта поширюватимуться на страховиків, осіб, які мають право здійснювати актуарну діяльність у сфері страхування та осіб, які мають право виконувати обов’язки відповідального актуарія.

Станом на 01.01.2025 загальна кількість страховиків – 66, з них:

55 страховиків, які провадять діяльність зі страхування життя;

10 страховиків, які провадять діяльність зі страхування іншого, ніж страхування життя;

1 страховик із спеціальним статусом.

Станом на 01.01.2025 загальна кількість зареєстрованих осіб, які мають право здійснювати актуарну діяльність у сфері страхування та осіб, які мають право виконувати обов’язки відповідального актуарія – 45, з них:

21 особа, що має право здійснювати актуарну діяльність у сфері страхування,

2 особи, що мають право здійснювати актуарну діяльність у сфері страхування та виконувати обов’язки відповідального актуарія за класами страхування іншого, ніж страхування життя,

1 особа, що має право здійснювати актуарну діяльність у сфері страхування та виконувати обов’язки відповідального актуарія за класами страхування життя,

21 особа, що має право здійснювати актуарну діяльність у сфері страхування та виконувати обов’язки відповідального актуарія за класами страхування життя і за класами страхування іншого, ніж страхування життя.

2) резерви, сформовані відповідно до вимог законодавства України з питань регулювання діяльності страховиків.

Такий показник станом на 01.01.2025 склав 36,6 млрд грн;

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Рожкова Катерина Вікторівна

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001E030000C8850000

Дійсний до: 29.05.2025 15:32:05

Національний банк України

B/33-0008/40347

від 28.03.2025 10:04

3) резерви, сформовані за договорами страхування іншого, ніж страхування життя, відповідно до вимог законодавства України з питань регулювання діяльності страховиків.

Такий показник станом на 01.01.2025 склав 24,4 млрд грн;

4) резерви, сформовані за договорами страхування життя відповідно до вимог законодавства України з питань регулювання діяльності страховиків.

Такий показник станом на 01.01.2025 склав 12,2 млрд грн.

II. Очікуваний вплив на сферу правового регулювання

Прийняття проєкту акта сприятиме актуалізації таких положень Національного банку: Положення про добровільний вихід з ринку страховика та передачу страховиком страхового портфеля, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 25.12.2023 № 184 (зі змінами) (далі – Положення № 184), Положення про авторизацію осіб, які мають право здійснювати актуарну діяльність у сфері страхування, та осіб, які можуть виконувати обов'язки відповідального актуарія, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 25.12.2023 № 187 (зі змінами) (далі – Положення № 187) та Положення про порядок формування страховиками технічних резервів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29.12.2023 № 203 (далі – Положення № 203). Зокрема, проєкт акта:

1) доповнює норми про можливість подання страховиком протоколу засідання загальних зборів страховика, що містить рішення про призначення суб'єкта аудиторської діяльності та незалежного актуарія, в пакеті документів, що подається до Національного банку в межах процедури виходу з ринку страховика шляхом виконання страхового портфеля згідно з вимогами Положення № 184;

2) доповнює норми про підтвердження відповідності вимогам Положення № 187 щодо професійного досвіду працівників фізичних осіб-підприємців, які здійснюють актуарні розрахунки / займаються актуарною діяльністю;

3) для подолання технічної складності підтвердження застосовності, конкретизує критерії щодо прийнятності застосування спрощень та наближень, визначених пунктом 23 Положення № 203, які допускаються під час розрахунку технічних резервів;

4) вказує порядок врахування впливу виявлених неточностей/неповноти даних або зміни методу/підходу щодо розрахунку окремої складової технічних резервів на всі види/складові технічних резервів;

5) з метою виправлення некоректних практик на ринку, конкретизує підходи щодо врахування у технічних резервах грошових потоків (зокрема, авансових платежів) до початку первісного визнання відповідної когорти договорів, шляхом прирівнювання резерву премій за межами договору до

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Рожкова Катерина Вікторівна

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001E030000C8850000

Дійсний до: 29.05.2025 15:32:05

Національний банк України

B/33-0008/40347

від 28.03.2025 10:04

6) уточнює процедуру перевірки достатності резервів збитків та ідентифікації значних відхилень для уніфікації підходів, поширених на ринку;

7) оновлює мінімальну періодичність розрахунку резерву премій для когорт договорів, зобов'язання за якими обліковуються за спрощеною моделлю з метою врахування рішення Правління Національного банку України щодо переведення окремих показників звітності страховиків на щомісячну основу;

8) уточнює класифікацію витрат, віднесених на фінансування діяльності МТСБУ, та витрат з централізованих страхових резервних фондів МТСБУ, які понесені МТСБУ, але розподілені на страховика, з метою коректного подання інформації страховиком про такі витрати відповідно до Правил складання та подання звітності учасниками ринку небанківських фінансових послуг до Національного банку України, затверджених постановою Правління НБУ від 25 листопада 2021 року № 123 (зі змінами);

9) для уникнення різного тлумачення, уточнює порядок розрахунку резерву бонусів шляхом доповнення Положення № 203 вимогою, що передбачатиме визначення страховиком резерву бонусів як недисконтованого значення розподілених бонусів від негарантованого інвестиційного доходу та/або участі у прибутках страховика, з метою коректного подання страховиком звітної інформації;

10) для подолання правової невизначеності, вводить порядок оцінки страховиком зобов'язань за договорами, укладеними страховиком із нерезидентами – юридичними особами, до складу учасників (акціонерів, засновників) яких входить іноземна держава, згідно з якими передбачена повна або часткова передача зобов'язань страховика за договорами страхування, укладених з третіми особами;

11) уточнює визначення поняття “нереалізованого очікуваного регресу” з метою вирішення розбіжностей в тлумаченні страховиками вказаного терміну при оцінці резервів збитків;

12) уточнює визначення обтяжливості когорти договорів з метою усунення розбіжностей Положення № 203 у частині тлумачення цього терміну згідно з Міжнародним стандартом фінансової звітності 17 “Страхові контракти”.

Отже, очікувані результати прийняття акта сукупно матимуть позитивні наслідки для всіх суб'єктів, на які поширюється дія акта.

III. Розрахунок витрат та вигод учасників ринку, громадян та держави внаслідок дії проєкту нормативно-правового акта

Виконання вимог проєкту акта не потребуватиме додаткових витрат Національного банку України, оскільки здійснюватиметься в межах його повноважень.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Рожкова Катерина Вікторівна

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001E030000C8850000

Дійсний до: 29.05.2025 15:32:05

Національний банк України

B/33-0008/40347

від 28.03.2025 10:04

Витрати учасників ринку та громадян внаслідок дії проєкту нормативно-правового акта не передбачаються. Виконання вимог проєкту акта здійснюватиметься надавачами страхових послуг у процесі їх звичайної діяльності та не потребуватиме додаткового виділення фінансування.

Перший заступник Голови
Національного банку України

Катерина РОЖКОВА

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Рожкова Катерина Вікторівна

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001E030000C8850000

Дійсний до: 29.05.2025 15:32:05

Національний банк України

В/33-0008/40347
від 28.03.2025 10:04